

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, v právnej veci navrhovateľa **Š. Z.**, bytom v N., Z., proti odporkyni **S.P., Ú., U.**, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2007, č.k. 24 Sd/292/2006-31, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2007, č.k. 24Sd/292/2006-31, **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. z 11. apríla 2006, č. X. z 24. apríla 2006, č. X. zo 17. júla 2006, č. X. z 18. augusta 2006 a č. X. zo 7. septembra 2006 **z r u š u j e** a vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. z 11. apríla 2006, ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zsp“) priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 17. mája 2005 v sume 9.468 Sk a tento mu od 10. júla 2005 zvýšila na sumu 10.306 Sk mesačne. Súčasne krajský súd potvrdil aj rozhodnutie odporkyne z 24. apríla 2006, ktorým navrhovateľovi od 17. mája 2005 odňala invalidný dôchodok a rozhodnutie zo 17. júla 2006, ktorým odporkyňa podľa § 63 ods. 7 a § 293d zsp zamietla žiadosť navrhovateľa o úpravu starobného dôchodku, a potvrdil aj ďalšie rozhodnutia odporkyne z 18. augusta 2006 a zo 7. septembra 2006 o zvýšení starobného dôchodku od 1. júla 2006. Pokiaľ navrhovateľ v konaní namietal, že odporkyňa nesprávne postupovala pri výpočte starobného dôchodku, keď pre jeho výšku nezistila priemerný osobný mzdový fond z rozhodného obdobia od roku 1984 podľa § 63 ods. 7 zsp v znení zák.č. 244/2005 Z.z. účinného od 1. júla 2005, túto námietku krajský súd nepovažoval za opodstatnenú. Stotožnil sa so stanoviskom odporkyne, že na posúdenie nároku na dôchodok a jeho sumu sú rozhodujúce právne predpisy účinné v čase splnenia podmienok nárok na dôchodok bez ohľadu na to, od akého dátumu sa dôchodok priznáva. Nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi vznikol pred 1. júlom 2005, odporkyňa preto podľa krajského súdu správne určila rozhodujúce obdobia na zistenie priemerného osobného mzdového bodu, ktorými sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli

splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1994. Zmena v určení rozhodného obdobia podľa § 63 ods. 7 zsp v znení účinnom od 1. júla 2005 sa podľa krajského súdu dotkla len tých poistencov, ktorí podmienky nároku na dôchodkovú dávku splnili až dňom účinnosti zákona č. 244/2005 Z.z.

Navrhovateľ sa proti rozsudku krajského súdu včas odvolal. Zotrval na svojom opravnom prostriedku. Krajskému súdu vytýkal nesprávne posúdenie veci, keď nebral do úvahy to, že o dôchodok požiadal až v dobe účinnosti zák.č. 244/2005 Z.z., ja keď dôchodkový vek dosiahol 17. mája 2005. Zotrval na požiadavke zohľadniť pri výpočte dôchodku rozhodné obdobie nie od roku 1994, ale od roku 1984 s ohľadom na ust § 293d zsp. Nakoľko konanie bolo začaté až po 30. júni 2005, mal sa už použiť zsp v znení zákona č. 244/2005 Z.z.

Odporkyňa dôvody uvádzané navrhovateľom v odvolaní nepovažovala za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu v plnom rozsahu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uplatnených v odvolaní, rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 3 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je opodstatnené.

Predmetom preskúmania na základe opravného prostriedku navrhovateľa je rozhodnutie odporkyne z 11. apríla 2006, ktorým bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok a následne vydané s ním súvisiace a naň nadväzujúce rozhodnutia odporkyne.

Spornou medzi účastníkmi bola od počiatku otázka, či v prípade navrhovateľa, ktorý všetky podmienky nároku na starobný dôchodok splnil dovŕšením dôchodkového veku dňom 17. mája 2005, ale žiadosť o starobný dôchodok podal až 10. marca 2006, treba aplikovať ust. § 63 ods. 7 v znení účinnom pred 1. júlom 2005, alebo v znení účinnom po tomto dni.

Podľa § 63 ods. 7 zsp v znení pred 1. júlom 2005 rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1994, ak tento zákon neustanovuje inak.

S účinnosťou od 1. júla 2005 bolo rozhodujúce obdobie v § 63 ods. 7 zsp stanovené ako „kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984.“

Súčasne v prechodnom ustanovení § 293d zsp k úprave účinnej od 1. júla 2005 (zák.č. 244/2005 Z.z.) bolo ustanovené, že na dôchodkové dávky právoplatne priznané do 30. júna 2005 a na dôchodkové dávky, o ktorých konanie začaté pred 1. júlom 2005 nebolo právoplatne skončené do 30. júna 2005, sa § 63 v znení účinnom od 1. júla 2005 nepoužije.

Aj odvolací súd sa stotožňuje s tvrdením odporkyne obsiahnutým v jej vyjadreniach, že konanie o dôchodkových dávkach platí zásada, resp. vykladané pravidlo, podľa ktorého na posúdenie nároku na dôchodok a na jeho sumu sú rozhodujúce právne predpisy účinné v čase splnenia podmienok nároku na dôchodok. Každá zásada ale platí pokiaľ, pokiaľ zákon neustanoví výnimku, teda neustanoví inak.

Vychádzajúc z uvedenej zásady, keďže podmienky nároku na starobný dôchodok navrhovateľ splnil pred 1. júlom 2005, by rozhodujúcim obdobím pre zistenie priemerného osobného mzdového bodu bolo obdobie rokov 1994 až 2004.

Treba však prisvedčiť navrhovateľovi, že v danom prípade zákon ustanovil v súvislosti so zmenou rozhodujúceho obdobia od roku 1984 aj výnimku z uvedeného pravidla, a to v § 293d zsp. Z jeho znenia vyplýva, že nové, zmenené ust. § 63 ods. 7 zsp v znení zák.č. 244/2005 sa pri rozhodovaní o dávkach dôchodkového poistenia nepoužije len v tých prípadoch, v ktorých boli dávky už právoplatne priznané a nepoužije sa ani na tie dôchodkové dávky, o ktorých bolo konanie začaté pred 1. júlom 2005 a súčasne nebolo právoplatne skončené do 30. júna 2005. Súčasne je ale možné z neho vyvodiť, že sa nové zmenené ustanovenie použije na všetky iné prípady rozhodovania o dôchodkových dávkach, teda vrátane tých, podmienky na ktoré boli splnené pred 1. júlom 2005, ale konanie o nich začalo až po 1. júli 2005.

Odvolací súd preto odvolaniu navrhovateľa vyhovel, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 OSP zmenil a rozhodnutie odporkyne z 11. apríla 2006, ako aj ďalšie s ním súvisiace a naň nadväzujúce rozhodnutia (preskúmané krajským súdom) zrušil a vrátil odporkyňi na ďalšie konanie (§ 250q ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní pri výpočte sumy starobného dôchodku odporkyňa použije ust. § 63 ods. 7 zsp v znení účinnom po 1. júli 2005, určí sumu starobného dôchodku a rozhodne aj o jeho následných zvýšeníach v súlade s príslušnými predpismi.

Náhradu trov konania (§ 224 ods. 1 OSP) odvolací súd účastníkom nepriznal, lebo úspešný navrhovateľ si trovy neuplatnil a odporkyňi trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 28. marca 2008

**Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová